

Sygn. akt I NWW 3/23

POSTANOWIENIE

Dnia 1 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z wniosku R. B.

obwinionego o czyn z art. 97 kw ,

o wyłączenie asesora Sądu Rejonowego G. – A. B. od orzekania w sprawie o sygn. akt X W 551/21

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 1 marca 2023 r.,

pozostawia wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

R. B., obwiniony o czyn z art. 97 k.w., na rozprawie w dniu 22 września 2022 r. złożył wniosek o wyłączenie od orzekania w jego sprawie asesora A.B. podnosząc, że asesor sądowa jest osobą nieuprawnioną do rozpoznania sprawy i wydawania wyroków w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, albowiem została wyznaczona z pogwałceniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie o sygn. akt SK 7/06 i wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 30 listopada 2010 r. w sprawie skargi nr 23614/08.

Postanowieniem z 7 listopada 2022 r., X W 551/22 Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku na podstawie art. 30 § 1 k.p.k., 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 11 § 1 k.p.w., art. 15 § 2 k.p.w., art. 16 § 1 i 2 k.p.w. art. 26 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym oraz art. 423 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ustroju sądów powszechnych a contrario uznał się niewłaściwym do rozpoznania wniosku obwinionego R. B. o wyłączenie od orzekania w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu, zarejestrowany pod

sygn. akt X W 551/22 asesora A. B. i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Najwyższemu jako właściwemu do jego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek należało pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. 2021, poz. 1904 ze zm., dalej: „u.SN”) do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania. Zgodnie natomiast z treścią art. 26 § 3 u.SN wniosek, o którym mowa w § 2, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Wnioskodawca podniósł, że zgodnie z Konstytucją RP asesor sądowy nie może sprawować wymiaru sprawiedliwości. Zarzut podniesiony przez wnioskodawcę dotyczy wyłącznie sposobu powołania na urząd asesora sądowego A.B. i sprowadza się do analizy prawnej jej statusu, który – jako niezgodny z Konstytucją RP – miałby skutkować brakiem *votum* do sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Wniosek powyższy, jako niedopuszczalny, należało zatem pozostawić bez rozpoznania.

Na marginesie Sąd Najwyższy wskazuje, że wyrokiem z 24 października 2007 r., SK 7/06 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 135 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. nr 98, poz. 1070 i nr 154, poz. 1787, z 2002 r. nr 153, poz. 1271, nr 213, poz. 1802 i nr 240, poz. 2052, z 2003 r. nr 188, poz. 1838 i nr 228, poz. 2256, z 2004 r. nr 34, poz. 304,

nr 130, poz. 1376, nr 185, poz. 1907 i nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. nr 13, poz. 98, nr 131, poz. 1102, nr 167, poz. 1398, nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, nr 178, poz. 1479 i nr 249, poz. 2104, z 2006 r. nr 144, poz. 1044 i nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. nr 25, poz. 162, nr 73, poz. 484, nr 99, poz. 664, nr 112, poz. 766, nr 136, poz. 959 i Nr 138, poz. 976) jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Przepis ten utracił moc obowiązującą z upływem 18 miesięcy od dnia ogłoszenia powyższego wyroku.

Zgodnie z art. 106i § 1 p.u.s.p., dodanym art. 1 pkt 39 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015, poz. 1224, który wszedł w życie 1 stycznia 2016 r.) asesorów sądowych mianuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na czas nieokreślony, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa. Zgodnie z art. 106i § 2 p.u.s.p. w akcie mianowania Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza miejsce służbowe (siedzibę) asesora sądowego, zgodnie z jego wyborem dokonany w trybie art. 33a ust. 5 albo art. 33b ust. 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. W myśl art. 106j p.u.s.p. asesor sądowy w sprawowaniu swojego urzędu jest niezawisły i podlega tylko Konstytucji oraz ustawom (§ 1). Asesor sądowy nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego, ani prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości asesorów sądowych (§ 2).

A.B. odebrała akt mianowania na urząd asesora od Prezydenta RP we wrześniu 2021 r. Zgodnie ze wskazanymi wyżej przepisami, regulacja prawna dotycząca urzędu asesora sądowego została zmieniona i dostosowana do wytycznych zawartych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 24 października 2007 r., SK 7/06. Asesor sądowy, tak jak i sędzia jest niezawisły i niezależny od władzy wykonawczej, co gwarantuje procedura mianowania na ten urząd przez Prezydenta RP oraz normy prawne zawarte m.in. w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych.